

Kursrapport

Utvärdering av kursen Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier 1 (31BFÄ1), 7,5 hp, VT2014

Jenny Lindberg & Helena Francke, kursansvariga
2014-06-04

Inledning

Detta är en kursrapport för kursen Biblioteks- och informationsvetenskapliga fältstudier 1, 7,5 hp. Kursen har under vt 2014 givits som ordinarie kurs på kandidatprogrammet Bibliotekarie, 180 hp. Kursen gavs vårterminen 2013 för tredje gången i motsvarande form.

Kursens struktur och examinationsformer

Kursen har gått på helfart under period 3. Kursen har innehållit föreläsningar, handledningsseminarier och workshops samt självständigt arbete från studenternas sida. Majoriteten av studenterna har författat rapporten i grupper om två.

Kursen har examinerats genom aktivt deltagande i två handledningsseminarier (2 x 1 hp), opposition på en rapport (0,5 hp) samt författande och försvarande av en rapport (5 hp). Samtliga uppgifter ger betyg på en tvåskalgig skala (U eller G) förutom rapporten som har en treskalgig bedömningsskala (U, G och VG). Om alla uppgifter genomförts med godkänt resultat och betyget på rapporten är VG blir betyget på hela kursen VG.

Mål enligt kursplanen

Efter genomgången kurs ska studenten kunna

- Identifiera och analysera empiriska problem med anknytning till professionella biblioteks- och informationsverksamheter
- Tillämpa grundläggande kunskaper i kvantitativa forskningsmetoder
- Relatera en egen undersökning till tidigare forskning

- Skriva ett paper i enlighet med gängse akademiska normer, samt försvara detta muntligen vid ett seminarium
- Granska, värdera och muntligen opponera på ett paper vid ett seminarium

Medverkande lärare

Medverkande lärare i föreläsningar och workshops har varit Johan Eklund, Helena Francke, Monika Johansson, Jenny Lindberg, Gustaf Nelhans, Britt Omstedt och Ola Pilerot. Handledare och examinatorer har varit Roger Blomgren, Alen Doracic, Johan Eklund, Helena Francke, Jenny Lindberg, och Gustaf Nelhans.

Resultat på examinationerna

Efter en första examinationsomgång, där det också har funnits möjlighet att lämna in kompletteringar, så finns i LADOK 62 registrerade på kursen med följande resultat:

Godkända båda handledningstillfällena: 56 studenter

Godkända opposition: 59 studenter

Godkända på rapporten: 50 studenter.

Totalt är 48 studenter godkända på kursen som helhet, varav 12 med betyget väl godkänd.

Utvärderingsinstrument och resultat

Kursvärdering och kvalitetsarbete

Kursen avslutades med en strukturerad enkät i Ping Pong. I några av examinationsgrupperna genomfördes också en muntlig värdering. Dessutom har ett fåtal kommentarer inkommit till kursansvariga via PIM eller e-post. Dessa rapporteras tillsammans med de muntliga kommentarerna. Rapporten tar upp de synpunkter som framkommit i enkäten samt synpunkter som inkommit till de inblandade lärarna.

Kursvärderingsenkät

28 studenter har besvarat enkäten av totalt 62 som har haft tillgång till den. Det innebär en svarsfrekvens på 45%.

Enkäten publicerades i anslutning till kursens slut och låg ute i ca tre veckor. Två påminnelser lades ut på anslagstavlan innan enkäten stängdes. Enkäten omfattade 16 frågor.

Sammanfattning

De studenter som har svarat upplever kursen som huvudsakligen ganska eller mycket relevant för utbildningens mål. De har i stor utsträckning deltagit i undervisningen och upplever sig ha uppnått kursens mål. Huvudelen av studenterna har lagt runt 40 timmar/vecka på kursen, några mer och några mindre. Det antyder att arbetsbelastningen inte har varit alltför orimlig. Majoriteten anser också att arbetsfördelningen har varit i alla fall ganska jämn. Förslag lämnas också på hur kursmomenten skulle kunna struktureras om för att underlätta ytterligare.

Handledningstillfällena har upplevts som till större hjälp än föreläsningarna, även om majoriteten också upplevt föreläsningarna som givande. Oroande nog är det några studenter som har upplevt att handledningen varit till mycket lite eller ganska lite hjälp. Handledningen upplevs också fortsatt

som ojämn mellan olika grupper. Kurslitteraturen upplevs som relativt användbar och examinationsformerna som svarandes mot kursmålen.

Struktur och formalia upplevs av ett par studenter som problematiskt och skulle kunna förtydligas ytterligare i kursen.

Anknytningen till såväl biblioteksältet som till forskning har varit tydlig för studenterna.

1. Hur upplever du att denna kurs förhåller sig till utbildningens mål?

- 0 0% Mycket irrelevant
- 3 10,7% Ganska irrelevant
- 14 50% Ganska relevant
- 11 39,3% Mycket relevant

2. I vilken utsträckning tycker du att du har uppnått kursens mål?

- 0 0% Mycket liten utsträckning
- 2 7,4% Ganska liten utsträckning
- 16 59,3% Ganska stor utsträckning
- 9 33,3% Mycket stor utsträckning

3. I vilken utsträckning har du varit närvarande på schemalagda moment?

- 0 0% Mycket liten utsträckning
- 2 7,1% Ganska liten utsträckning
- 11 39,3% Ganska stor utsträckning
- 15 53,6% Mycket stor utsträckning

Bland anledningar till frånvaro (fråga 4) nämns bland annat sjukdom och familjeskäl. En student uppger att workshopen kring bearbetning av data föreföll onödig.

5a. I vilken utsträckning har föreläsningarna varit till hjälp för ditt lärande?

- 0 0% Mycket liten utsträckning
- 8 28,6% Ganska liten utsträckning
- 18 64,3% Ganska stor utsträckning
- 2 7,1% Mycket stor utsträckning

5b. I vilken utsträckning har handledningstillfällena varit till hjälp för ditt lärande?

- 1 3,6% Mycket liten utsträckning
- 3 10,7% Ganska liten utsträckning
- 8 28,6% Ganska stor utsträckning

16 57,1% Mycket stor utsträckning

Av kommentarerna kring varför undervisningsformerna inte har upplevts vara till hjälp (fråga 6) framgår att detta kan bero på att studenten besatt kompetensen sedan tidigare men också på att handledaren uppfattades som ointresserad och oinsatt i studenternas kontext eller att handledningen inte uppfattades relevant. En student efterfrågar ”goda exempel på hur en rapport kan se ut” för att bättre kunna skaffa sig en uppfattning om vad det är de förväntas prestera.

Handledningen får dock också beröm i en del av kommentarerna och en student efterfrågar ett individuellt handledningstillfälle tidigare i processen.

7. I vilken utsträckning har kurslitteraturen varit till hjälp för ditt lärande?

2 7,4% Mycket liten utsträckning

4 14,8% Ganska liten utsträckning

17 63% Ganska stor utsträckning

4 14,8% Mycket stor utsträckning

Kommentarerna på frågan lyfter fram tidigare kurslitteratur, Bryman (metodbok) samt den tidigare forskning som studenterna förväntades lokalisera i anslutning till rapportens ämne som värdefulla. Det som orsakar problem är främst struktur och formalia, där det dels påpekas att lärarna kan vara ännu tydligare med att det finns olika system för formalia, dels att det trots *Studentens skrivhandbok* och *Formaliahandboken* var svårt att få rätt på struktur och källförteckning.

8. Ungefär hur många timmar per vecka har du i genomsnitt lagt ner på arbete med kursen?

2 7,1% Upp till 20 timmar/vecka

4 14,3% Mellan 21 och 30 timmar/vecka

15 53,6% Mellan 31 och 40 timmar/vecka

6 21,4% Mellan 41 och 50 timmar/vecka

1 3,6% Mer än 50 timmar/vecka

Bland de som har kommenterat att de har lagt mindre än 30 timmar/vecka på kursen (fråga 9) anger huvuddelen antingen att tidigare studievana har snabbat upp arbetet eller allmän effektivitet. Någon anger att det var mycket annat på gång.

10. I vilken utsträckning har arbetsbelastningen varit jämnt fördelad över de 5 veckor som kursen pågick?

1 3,6% Mycket liten utsträckning

5 17,9% Ganska liten utsträckning

19 67,9% Ganska stor utsträckning

3 10,7% Mycket stor utsträckning

Denna fråga har fått en hel del kommentarer. Bland annat lyfts fram att föreläsningarna skulle kunna spridas ut något mer för att ge utrymme för att snabbt komma igång med idéer, syfte och frågeställningar. De två handledningsseminarierna hade gärna fått ligga närmare varandra (framför

allt hade andra tillfället kunnat ligga tidigare). Även det individuella handledningstillfället hade gärna kunnat ligga något tidigare enligt ett par kommentatorer. Det lyfts också fram att tiden för att förbereda slutseminarium och opposition var kort. Dessutom efterfrågas fler förslag på rapportämnen.

11. I vilken utsträckning tycker du att examinationen har stämt överens med kursens mål?

- 0 0% Mycket liten utsträckning
- 0 0% Ganska liten utsträckning
- 16 57,1% Ganska stor utsträckning
- 12 42,9% Mycket stor utsträckning

13. I vilken utsträckning upplever du att kursen har knutit an till biblioteksfältet?

- 0 0% Mycket liten utsträckning
- 2 7,4% Ganska liten utsträckning
- 11 40,7% Ganska stor utsträckning
- 14 51,9% Mycket stor utsträckning

14. I vilken utsträckning upplever du att kursen har knutit an till forskning?

- 0 0% Mycket liten utsträckning
- 2 7,1% Ganska liten utsträckning
- 11 39,3% Ganska stor utsträckning
- 15 53,6% Mycket stor utsträckning

En student kommenterar att ” Vi har fått forska själva samtidigt som vi fått använda oss av tidigare forskning.”

15. Har du fler synpunkter om hur vi kan vidareutveckla kursen?

Här inkom ett antal kommentarer, som tillsammans med muntliga kommentarer från examinationstillfället sammanfattas och struktureras i det följande:

- **Examinationen:** ett önskemål om ett system som stoppar ofärdiga rapporter från att ventileras på seminariet (för såväl respondenternas som gruppens skull); funderingar kring värdet i att ändra grupperna inför slutseminariet – det finns ett intresse av att följa de övriga rapporterna till slutet; bättre (dvs. mer detaljerad och exemplifierad) information om hur en opposition går till;
- **Handledning:** önskemål om mer samstämmiga handledare, exempelvis föreföll uppfattningarna om vad som skulle ingå och hur formalia skulle utformas skilja sig mellan handledare, men också hur mycket tid handledarna la ner upplevdes skilja sig åt; fler förslag på relevant forskning; erfarenheter av att handledaren inte var så väl insatt i kursens upplägg och mål; snabbare svar på PingPong från handledaren; mer undervisning om hur rapporterna ska struktureras;
- **Seminarieerna:** den individuella handledningen tidigare i processen, eller gärna två tillfällen för individuell handledning och/eller mindre handledningsgrupper; ”ett mer renodlat idéseminarium”; de två handledningsseminarierna tätare in på varandra tidigt i

kursen; mer tid för Excelövningar; bra med ett individuellt handledningstillfälle och med workshopen om att bearbeta data

- **Föreläsningar:** Föreläsningen om bearbetning av data skulle kunna ta upp lite tydligare hur man ställer upp sina data i Excel och vilka problem man kan stöta på (instämmande på direkt fråga från Helena); bra att föreläsningarna låg i början; de inledande föreläsningarna borde informera mer om vilka problem som kan uppstå, t.ex. att man inte hittar någon tidigare forskning eller att man inte hittar befintliga data för den problemformulering man har kommit fram till; genomgångarna av hur man skriver källhänvisningar och referenser kan bli ännu tydligare och mer praktisk. T.ex. att studenterna får prova att själva skriva en referens till en artikel (eller framför allt till webbmateriel som orsakar stora problem) och att man sedan får se 'om man gjorde rätt';
- **Lokaler:** alltför små lokaler till flera av undervisningsmomenten
- **Rapporten:** ett önskemål om en mall för hur rapporterna skulle se ut i färdigt skick; svårt att följa reglerna för omfång (upplevdes som alltför omfattande)

Det lyfts också fram att kursen erbjuder "en väldigt bra erfarenhet och övning på att skriva utan att vara i 'skarpt läge'"

Lärarnas kommentarer

De lärare som är inblandade i kursen har haft möjlighet att komma med kommentarer på kursrapporten. Några synpunkter, som beaktas nedan, har också framkommit under kursens gång. En reflektion som framkommit är att i syfte att bättre belysa innehållet i föreläsningen "Litteraturanvändning" bör den döpas om till "Litteraturanvändning och tidigare forskning".

Kursansvarigs kommentarer

Studenterna förefaller överlag relativt nöjda med kursen och flera ger uttryck för att de har lärt sig mycket som kommer att vara användbart längre fram. Trots att kursen ställer höga krav på hårt arbete har alla registrerade studenter producerat rapporter som har ventilerats på seminarium under våren vilket i sig får betraktas som ett mycket gott resultat. Flera rapporter har också varit av sådan kvalitet att de har fått väl godkänt. Samtidigt vet vi att det också finns de rapporter som har präglats av svårigheter i att få tag på litteratur och att hantera data. Överlag förefaller emellertid tidsåtgång och upplägg ha fungerat relativt väl.

Kursvärderingen innehåller flera konstruktiva förslag på hur strukturen på undervisningen kan ses över. Ett exempel är att prova att tidigare lägga det andra handledningsseminarium och senare lägga några av föreläsningarna.

Struktur och formalia lyfts fram av flera studenter som problematiskt, och det finns ingen anledning att detta ska orsaka stora problem. Ett gott förslag är att inom kursen ta fram en mall som används för slutversionerna av rapporterna. En sådan mall inkluderar lämpligen en titel, författarnamn, innehållsförteckning, exempel på hur man ställer upp tabeller och diagram (inklusive figurtext), referenslista etc. En mall skulle kunna göra att viss osäkerhet kring hur rapporten ska struktureras försvinner. Kurslitteraturen kring detta kan också lyftas fram tydligare.

En mall kan kanske också i viss mån underlätta genom att överbrygga vissa av de skillnader som upplevs mellan olika handledare. Att skillnader kommer att finnas även fortsatt är oundvikligt, men ytterligare samordning inte bara kring rapporternas struktur och innehåll utan även kring

handledarrollen kan förhoppningsvis underlätta för oss att komma tillrätta med vissa av de ojämnheter som upplevs. Att vissa studenter upplever sig få undermålig handledning är inte bra.

Förslag finns också på hur några av föreläsningarna kan omarbetas. Exempelvis bör föreläsningen om bearbetning av data bli ännu mer fokuserad på hur man hanterar data i Excel (som förberedelse inför workshopen). Inslaget kring opposition i Akademiskt skrivande-föreläsningen kan också utvecklas med mer konkreta exempel. Vidare kan de inledande föreläsningarna ännu tydligare peka på vikten av att problemformuleringen bestäms i relation till tidigare forskning och möjlighet att få tag på data.

Att minska handledningsgrupperna eller öka antalet handledningstillfällen hade varit önskvärt men är tyvärr inte möjligt inom ramen för kursbudgeten. Vad gäller workshopen om att bearbeta data kan förhoppningsvis en omstrukturering av den föregående föreläsningen göra att tiden kan användas mer effektivt.

Vi är medvetna om att lokalerna under denna kursomgång i många fall var för små. Det bör kunna åtgärdas inför kommande kursomgångar.

Vi har fått flera positiva uttalanden kring rapporter från examinatorerna och utöver de justeringar som nämns ovan upplever vi ingen anledning att göra större ändringar i kursen inför nästa år.

Resursåtgång, uppföljning

Kursens resursåtgång i form av tilldelade lärartimmar förväntas inte justerats i någon högre grad. Däremot kan konstateras att det är en tidskrävande kurs och att det är svårt att få till handledning och examination inom ramen för befintliga timmar.